རྨ་སྟོད།། རྨ་ཆུའི་ལ་སྲུང་ལ་ཕྱི་བ་སྐྱེ་ཚགས་པ་ལ་རྗེས་པ་རྒྱུག་ནུས་པ་ཡ་ཕྱི་བ།།

མགོ་ལོག་བོད་རིགས་རང་སྐྱོང་ཁུལ་རྨ་སྟོད་རྫོང་ནི། གཙང་གསུམ་འབྱུང་ཡུལ་རྒྱལ་ཁབ་རིམ་པའི་རང་བྱུང་སྲུང་སྐྱོབ་ཁུལ་གྱི་དཀྱིལ་སྙིང་ས་ཁུལ་དུ་གནས་ཤིང་། ལེ་བར་ཁྲི་ཡི་རྨ་ཀླུང་སྟོན་མོ་བཞུར་སའི་རྫོང་དང་པོ་ཡིན། རྨ་ཆུའི་བཞུར་ཁོངས་ཀྱི་ལོ་རྗེས་པོའི་སྤྱིའི་བཞུར་རྒྱུག་ཚད་ཀྱི་43%འདི་རུ་འདུས་པ་ཡིན་ལ། ད་ལྟའི་རྨ་སྟོད་རྫོང་གིས་དམིགས་ཚད་ལ་དམ་པོར་དམིགས་ཏེ། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འགན་འཁྲི་ཐྲག་ཏུ་བླངས་ནས། སྙིང་རུས་ཆེན་པོས་བཙོས་བསྐྱར་དང་གསར་གཏོད་བྱེད་པ། དཀའ་སྤྱད་ཀྱིས་འཚོལ་ཞིབ་ལག་བསྟར་བྱེད་པ། འབད་བརྩོན་ལྷོད་མེད་བརྒྱུད་དེ་ཁྲོན་ཡོངས་ནས་སྒྲིག་སྲོལ་ཚོད་ལྟ་བྱེད་ཡུལ་གྱི་ལས་འགན་ལེགས་འགྲུབ་བྱེད་པ་བཅས་བྱས་ཏེ། གཙང་གསུམ་འབྱུང་ཡུལ་རྒྱལ་ཁབ་སྤྱི་གླིང་འཛུགས་སྐྲུན་ལ་རྨ་སྟོད་ཀྱི་རྟུས་གཞི་འདོན་སྤྲོད་བྱས།

གཅིག

རྨ་སྟོད་རྫོང་དང་བར་ཐག་སྤྱི་ལེ100ཡོད་པའི་མཚོ་སྐྱ་རེངས་ཀྱི་འགྲམ་དུ། མང་ཚོགས་སྐོར་ཞིག་འགྲོ་བ་ང་ཚོའི་མཐོང་ལམ་དུ་གྱུར། མི་བཅུ་ལྷག་གིས་གྲུབ་པའི་མི་ཚོགས་དེའི་ཁྲོད་དུ་ལོ་ན་དྲུག་ཅུ་ལྷག་ལ་བབ་པའི་རྒན་པ་ཡོད་ལ། ལོ་ན་བཅུ་བདུན་བཅོ་བརྒྱད་ལ་སོན་པའི་ན་གཞོན་ཡང་ཡོད། ཁོ་ཚོ་ནི་ནོར་ལུག་འཚོ་ཆེད་འདི་རུ་འཛོམས་པ་མིན་པར། གད་སྙིགས་འཐུ་རུ་ཡོང་བ་རེད།

“སྔོན་ཆད་ང་ཚོ་རྒྱ་ཐང་འདིའི་ཆེད་དུ་གནས་འདིར་ཁ་བྲལ་མྱོང་། ”བསོད་འོད་ནི་མི་ཚོགས་དེའི་ཁྲོད་ཀྱི་གཅིག་རེད། ཁོས་ཕྱིར་དྲན་བྱས་པ་ལྟར་ན། 2003ལོའི་ཡར་སྟོན་དུ། དཔལ་འབྱོར་ཡོང་སྒོ་མང་པོ་ཞིག་འཚོལ་ཆེད། འབྲོག་དམངས་རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་ནོར་ཕྱུ་ཇེ་མང་དུ་གཏོང་བའི་ཐབས་བཀོད་འཐེན་པ་ན། སྒོ་ཕྱུགས་མགྱོགས་པོར་འཕེལ་ཏེ། རྩྭ་ཕྱུགས་དོ་མཉམ་ལས་བརྒལ་ནས་ལོ་འགའི་རིང་ལ། རྩྭ་ས་རིམ་གྱིས་ཞན་འགྱུར་བྱུང་བ་དང་མཚོ་མོ་རིམ་བཞིན་སྐམ་པར་གྱུར།

2005ལོར། གཙང་གསུམ་འབྱུང་ཡུལ་སྐྱེ་ཁམས་ཁོར་ཡུག་སྲུང་སྐྱོབ་དང་འཛུགས་སྐྲུན་གྱི་དུས་རིམ་དང་པོའི་ལས་གཞི་མགོ་བརྩམས། རྨ་ཆུའི་མགོ་ཁུངས་ཀྱི་སྐྱེ་ཁམས་མྱུར་དུ་སླར་གསོ་ཡོང་ཆེད། ས་དེའི་མང་ཚོགས་གྲོང་རྡལ་དུ་གནས་སྤོར་བ་དང་། བསོད་འོད་ནི་སྔོན་ལ་གྲོང་རྡལ་དུ་གནས་སྤོར་བའི་འབྲོག་དམངས་གྲས་ཀྱི་གཅིག་ཡིན། འབྲོག་དམངས་གནས་སྤོར་བ་དང་མཉམ་དུ། ཕྱུགས་བསྐྱུར་རྩྭ་སྐྱོང་དང་། རྩྭ་ཕྱུགས་དོ་མཉམ། བྱེ་འགྱུར་བཅོས་སྐྱོང་། བྱི་གསོད་བཟོ་འགོད་སོགས་ཁོར་ཡུག་བཅོས་སྐྱོང་བཟོ་འགོད་ཀྱང་དུས་མཉམ་དུ་སྤེལ།

“ད་ཡང་རྩྭ་ཐང་འདིའི་ཆེད་དུ་ང་རང་ཡང་བསྐྱར་གནས་འདིར་ཡོང་བ་ཡིན། ”རང་གི་ལྤ་བ་འཐེན་ཞོར་གསར་འགོད་པར་བཤད་དོན། ཁོ་རང་གནས་འདིར་ཁ་འབྲལ་སྐབས་ལུས་ལ་སྲོལ་རྒྱུན་གྱི་ལྤ་བ་གྱོན་ཡོད་ཅིང་། ཕྱིར་ཡོང་སྐབས་ལུས་སུ་གྱོན་པ་ནི་རྩྭ་ཐང་བདག་སྐྱོང་ས་ཚིགས་ཀྱི་ལྟེང་མདོག་གྱོན་ཆས་ཡིན་ལ་དཔྱད་པར་བཏགས་པ་ནི“སྐྱེ་ཁམས་བདག་སྐྱོང་པ”ཞེས་པའི་ཡི་གེ་པར་བའི་དཔྱད་རྟགས་ཡིན།

དེང་སྐབས་རྨ་སྟོད་རྫོང་གི་རྨ་ཆུ་ཞང་དང་། རྨ་ཁྲ་ལི་གྲོང་རྡལ། མཚོ་སྐྱ་རེངས་ཞང་བཅས་ཞང་གྲོང་གསུམ་གྱིས་རྩྭ་ཐང་སྲུང་སྐྱོབ་ས་ཚིགས3དང་། སྡེ་བ་རིམ་པའི་གསོ་སྐྱོང་རུ་ཁག19དང་། ཡན་ལག་རུ་ཁག་ཆུང་བ123བཅས་ཀྱི་སྐྱེ་ཁམས་བདག་སྐྱོང་པ3042ཀྱིས་རི་ཆུ་ནགས་རྩྭ་ཐང་མཚེའུ་བཅས་ཀྱི་སྐྱེ་ཁམས་བདག་སྐྱོང་གི་ལས་ཀ་ཐྲག་ཏུ་བླངས་ཡོད་ལ། ཁྱིམ་ཚང་རེ་རེར་སྐྱེ་ཁམས་བདག་སྐྱོང་པ་གཅིག་རེ་ཡོད།

མ་དངུལ་སྒོར་དུང་ཕྱུར1.57བཏང་ནས་སོལ་འབར་ཁྲོ་ཐབ་དེ་གློག་ཐབ་ཏུ་བསྒྱུར་བ་དང་ཀྲོའོ་ཝ4.4ཡི་འོད་ཟྭ་དངུལ་སྐྱོར་ལས་གཞི་ལག་བསྟར་བྱས་ཤིང་། ཀུན་གྱིས་སྣེ་ཁྲིད་དེ་ཞིང་ཆེན་ཡོངས་སུ་རྫོང་ཁོངས་ནུས་ཁུངས་གཙང་མའི་དྲོད་འདོན་ཁྲོན་ཡོངས་ལ་ཁེབས་པ་མངོན་འགྱུར་བྱས་པས། ལོ་རེར་རྡོ་སོལ་ཏུན་ཁྲི2.2གྲོན་ཆུང་བྱས་ཤིང་། ཐན་ཕྱེ་ཕྱིར་བཏང་ཚད་ཏུན་ཁྲི1.56དང་། དབྱང་གཉིས་ཐན་རྫས་གཏོང་ཚད་ཏུན་ཁྲི5.6དང་། དབྱང་གཉིས་མུ་ཟེ་རྫས་ཕྱིར་གཏོང་ཚད་ཏུན2053དང་། ཆིང་དབྱང་འགྱུར་རྫས་ཕྱིར་གཏོང་ཚད་ཏུན870བཅས་ཇེ་ཉུང་དུ་སོང་སྟེ། ལྗང་མདོག་གི་ཐོན་སྐྱེད་བྱེད་སྟངས་དང་འཚོ་བ་རོལ་སྟངས་ཆགས་ཡོད།

གཉིས།

“སྐྱེ་ཁམས་ཇེ་བཟང་དུ་གྱུར་པ་དང་། སྒོར་ཁུག་ཀྱང་ཇེ་མཐུག་ཏུ་ཕྱིན། ”བལྟས་ཚོད་ཀྱིས་སྐྱེ་ཁམས་སྲུང་སྐྱོབ་དང་དཔལ་འབྱོར་ཡོང་སྒོ་གཉིས་ཀ་མཉམ་དུ་འཛིན་མི་ཐུབ་པ་ལྟར་སྣང་ཡང་། རྨ་སྟོད་རྫོང་ལ་མཚོན་ན་དེ་ནི་གནས་ཚུལ་གསར་པ་ཞིག་མ་རེད།

དགུན་ཁར་སླེབས་རྗེས། གནས་འདིའི་འབྲོག་དམངས་རྣམས་མཆེར་ས་བརྗེ་བར་བྲེལ་བཞིན་མཆིས་ལ་སྟོན་ས་ནས་དགུན་སར་སྤོར་བཞིན་ཡོད། འོན་ཀྱང་རྒྱ་མཚོ་ལ་མཚོན་ནས་བཤད་ན་འདི་ལྟ་བུའི་འབྲོག་པའི་འཚོ་བ་ནི་ངེས་པར་དེ་ལྟར་རོལ་དགོས་པའི་འཚོ་བ་ཞིག་ཀྱང་མ་རེད། རྒྱ་མཚོས་སྔ་མོ་ནས་ལུས་ལ་སྐོར་སྲུང་ལྤ་བ་གྱོན་ཞིང་དཔྱད་རྟགས་བཏགས་ནས། འཕྲུལ་རྟ་ལ་ཞོན་བཞོན་བཞེར་བྱས་རྗེས་སྐད་འཕྲིན་ཆོམ་ནང་གི་སྐོར་སྲུང་རོགས་པ་གཞན་དག་ལ་བརྡ་བཏང་སྟེ། ཉིན་རེར་སྤྱི་ལེ་བཅུ་ལྷག་ལ་བགྲོད་དགོས་པའི་ཁོའི་སྐོར་སྲུང་ལམ་བུའི་སྟེང་བསྐྱོད་མགོ་ཚུགས།

2017ལོ་ནས་བཟུང་། རྨ་སྟོད་རྫོང་གིས་སྐྱེ་ཁམས་བདག་སྐྱོང་པ་གཞི་བྱས་ནས། ཁྲོན་ཡོངས་ནས“སྐྱེ་ཁམས་སྲུང་སྐྱོབ＋གཞི་རིམ་ཏང་འཛུགས＋གནད་ཁེལ་དབུལ་སྐྱོར＋སྲུང་སྐྱོབ་བརྟན་འཛུགས＋མི་རིགས་མཐུན་སྒྲིལ＋བསམ་པའི་དཔལ་ཡོན”བཅས་གནས་དྲུག་གཞི་གཅིག་གི་སྐྱེ་ཁམས་བདག་སྐྱོང་བྱེད་སྟངས་ལ་སྐྱུལ་འདེད་བཏང་།

རྒྱ་མཚོ་ནི་གནས་དྲུག་གཞི་གཅིག་གི་སྐྱེ་ཁམས་བདག་སྐྱོང་བྱེད་སྟངས་ཁྲོད་ཁེ་ཕན་རིག་མཁན་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། “2017ལོར་ང་རང་སྐོར་སྲུང་པ་རུ་བདམས་ཤིང་། ཉིན་རེར་སྐོར་སྲུང་ལམ་བུའི་སྟེང་གི་རི་སྐྱེས་སྲོག་ཆགས་ཀྱི་འགྲུལ་སྐྱོད་ཟིན་ཐོར་འགོད་དགོས་ལ། ཆུ་དང་མཚེའུ་སྲུགས་བཙོག་བཟོས་ཡོད་མེད་ལ་ལྟ་ཞིབ་དང་། རྩྭ་ཐང་གི་གད་སྙིགས་གཙང་སེལ་སོགས་ཀྱི་བྱ་བ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ཞིང་། ཟླ་རེར་སྒོར1800ཡི་ཡོང་སྒོ་ཡོད”རྒྱ་མཚོས་གསར་འགོད་པར་བཤད་དོན། སྤྱི་ཕན་ལས་གནས་ཀྱིས་ཁོ་མི་གཅིག་པུ་ལ་ལོ་གཅིག་ལ་སྒོར་ཁྲི2ཀྱི་ཡོང་སྒོ་ཡོད་པར་གྱུར་པ་དང་། སྔོན་ཆད་ཁོ་ཚང་གི་ལོ་གཅིག་གི་ཡོང་སྒོ་དང་ཏ་ལམ་གཅིག་མཚུངས་རེད།

འོད་ཟྭ་ཐོན་ལས་ཕྱུད་པ་ལས་གཞན། རྨ་སྟོད་རྫོང་དུ་དུང་རྩྭ་ས་འགན་གཙང་ལེན་གྱི་བདག་གཉེར་དབང་ཆར་འགྱུར་བ་མི་གཏོང་བའི་རྨང་གཞིའི་སྟེང་། “ཏང་གྱི་ཕུའུ＋མཉམ་ལས་ཁང＋འབྲོག་ཁྱིམ”བཅས་ཀྱི་སྐྱེ་ཁམས་ཕྱུགས་ལས་བྱེད་སྟངས་འཚོལ་ཞིབ་དང་འཕེལ་རྒྱས་བཏང་ནས། ཆེད་ལས་མཉམ་ལས་ཁང22བཙུགས་པ་དང་། རྩྭ་ས་འགན་གཙང་ལེན་གྱི་བདག་གཉེར་དེ་རིམ་བཞིན་ཆེད་འཐུས་བདག་གཉེར་དུ་བསྒྱུར་ཅིང་། འཁོར་རྒྱུག་རྩྭ་ར་སྤྱི་ཆིང171553.3དང་། ནོར་ལུག་མ་རྐང་དུ་བཞག་ཚད་ཁྲི3.5དང་། ཆ་སྙོམས་ཀྱིས་སྡེ་བ་རེར་ཡོང་སྒོ་སྒོར་ཁྲི13.7བསྒྲུན་པ་དང་། ཆེས་མཐོ་བའི་སྐབས་སུ་སྒོར་ཁྲི32.9ལ་སླེབས།

ཨོ་རྒྱན་ཆེ་འཕེལ་ཡང་སྐྱེ་ཁམས་ཕྱུགས་ལས་ཀྱི་ཁེ་བཟང་རིག་མཁན་གྲས་ཀྱི་གཅིག་ཡིན་ཞིང་། ཁོས་གསར་འགོད་པར་བཤད་དོན། 2019ལོ་ནི་ཁོ་ལ་འབྲོག་ལུག་གི་ཐོན་ལས་ཁེ་སྤོགས་བགོ་བའི་ཁྲོད་སྒོར་ཁྲི1ལྷག་གི་ཁེ་ཕན་རག་བྱུང་།

རྨ་སྟོད་ཀྱི་འབྲོག་དམངས་ཀྱིས་དེང་སྐབས་སྤྱི་ཕན་རང་བཞིན་གྱི་ལས་གནས＋འོད་ཟྭ་ཐོན་ལས＋སྐྱེ་ཁམས་ཕྱུགས་ལས་བཅས་ཀྱི་ལྗང་མདོག་འཕེལ་རྒྱུས་གཏོང་སྟངས་འོག་འཕེལ་རྒྱས་དང་གཏོར་བརླག་བར་གྱི་འགལ་བ་ཡི་སེམས་ཁྲལ་ལས་ཐར་ཏེ། ཐོན་སྐྱེད་དང་འཚོ་བ། སྐྱེ་ཁམས་བཅས་མཉམ་འབྲེལ་མཉམ་འདྲེས་ཀྱི་འཕེལ་རྒྱས་ལམ་བུ་ཞིག་བཏོད།

གསུམ།

“ད་ལྟ་སྐོར་སྲུང་ནི་རང་གིས་རླངས་འཁོར་བསྐོར་བའི་ལོངས་སྤྱོད་ཅིག་ཡིན། ”ད་ལོ་ལོན29ཡིན་པའི་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོས་ཡུལ་གཞན་ལ་གནས་སྤོར་བྱས་རྗེས་མཚོ་སྐྱ་རེངས་ཞང་དང་ཁ་བྲལ་ཞིང་། མགོ་ལོག་ཁུལ་རྟ་བོ་གྲོང་རྡལ་དང་། མཚོ་ལྷོ་བོད་རིགས་རང་སྐྱོང་ཁུལ་གུང་ཧོ་རྫོང་སོགས་སུ་སོང་ནས་ཞོར་ལས་བྱས་མྱོང་ཞིང་། བོད་ཀྱི་དངུལ་ཆས་དང་དབྱར་རྩྭ་བཙོང་མྱོང་ལ། 2018ལོར་ཁོ་རང་ཕྱིར་ཕ་ཡུལ་དུ་ལོག་སྟེ་སྐྱེ་ཁམས་བདག་སྐྱོང་པ་ཞིག་བྱས།

ལོ་རབས90རྗེས་ཀྱི་ན་གཞོན་ཞིག་ཡིན་པའི་ངོས་ནས། ཁོ་དང་ཁོའི་ན་ཟླ་ཚོའི་མི་གཅིག་ས་ནི། བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོས་རང་སེམས་ལ་བདག་ཐུབ་ཅིང་། སྐོར་སྲུང་བྱ་བ་དེ་ལོངས་སྤྱོད་ཅིག་ཏུ་བསམས་ནས་བསླབས་དང་སྒྲུབ་བཞིན་ཡོད། “ཁྱོད་ཀྱིས་བསམ་བློ་ཞིག་ཐོངས་དང་། འཕྲུལ་རྟ་བཞོན་ནས་རྩྭ་ཐང་དུ་འཕུར་རྒྱུག་བྱས་ན། མཛེས་ལྗོངས་ལ་རོལ་རྒྱུ་ཡོད་པར་མ་ཟད། ད་དུང་དུས་ངེས་མེད་དུ་རྐུང་དང་ཝ་སོགས་སྲོག་ཆགས་མཐོང་ཐུབ། གད་སྙིགས་བཏུས་ནས་མཚོ་འགྲམ་ནས་ངལ་གསོ་བྱེད་སྐབས། མཚོ་ཁར་གཡེང་བའི་བྱ་གག་དང་ཁྲུང་ཁྲུང་སོགས་ལ་བལྟ་ཆོག འདི་ནི་གྲོང་ཁྱེར་ནང་གི་མི་རྣམས་ཀྱིས་རང་གིས་རླངས་འཁོར་བསྐོར་བའི་སྤྲོ་གསེང་གི་འཚོལ་སྙེག་མིན་ནམ”བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོས་གསར་འགོད་པར་བཤད་རྒྱུར། ས་ཆ་གང་དུ་སོང་ཡང་རང་གི་ཕ་ཡུལ་ལས་སྐྱིད་པ་ཞིག་མི་འདུག་ལ། ཡུལ་ལྗོངས་སྔར་ལས་མཛེས་པར་གྱུར་པའི་ད་ལྟའི་རྨ་སྟོད་ནི་སྐྱིད་པ་སྨོས་མ་དགོས་སོ། །

ངོ་མ། ད་ལྟའི་རྨ་སྟོད་ཀྱིས་སྐྱེ་ཁམས་བདག་སྐྱོང་དམིགས་བསལ་དུ་སྟོན་ལ་འཛོག་པའི་རྩ་དོན་རྒྱུན་འཁྱོངས་བྱས་ཏེ། བཟོ་འགོད་ཆེན་མོ་དང་། ཉམས་གསོ་ཆེན་མོར་བརྟེན་ནས་སྲུང་སྐྱོབ་ཆེན་མོར་སྐུལ་འདེད་བཏང་ཞིང་། སྐྱེ་ཁམས་ཁོར་ཡུག་མུ་མཐུད་དུ་ཇེ་ལེགས་ཇེ་བཟང་ལ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་པས། རྨ་ཆུའི་མགོ་ཁུངས་ཀྱི་མཚོ་མོ་སྟོང་གི་མཛེས་སྡུག་ཡང་བསྐྱར་ཀུན་གྱི་མིག་ལམ་དུ་མངོན་ཐུབ་པ་བྱུང་། །

རྩོམ་སྒྲིག་པ། ཁྲབ་བསྟན།